

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**  
**до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу**  
**України стосовно посилення відповідальності за кримінальні**  
**правопорушення проти довкілля»**

**1. Мета**

Проект закону розроблено на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», введеного в дію Указом Президента України від 23 березня 2021 року № 111, з метою посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти довкілля.

**2. Обґрунтування необхідності прийняття акта**

Охорона навколишнього природного середовища – одна з найбільш актуальних проблем сучасності. У зв'язку з цим для запобігання негативним наслідкам держава повинна застосовувати такий важіль впливу, як кримінальна відповідальність за вчинення екологічних правопорушень.

Основною ознакою екологічних правопорушень є високий ступінь суспільної небезпеки цього виду злочинів, обумовлений тим, що їх об'єктами є екологічна безпека, якість навколишнього природного середовища, екологічні права громадян. Внаслідок вчинення цих злочинів завдається шкода або створюється загроза життю та здоров'ю людини, а також природним екологічним системам, атмосферному повітрю, землі, її надрам, водам, лісам, тваринному та рослинному світу тощо.

При цьому кримінальні правопорушення проти довкілля належать до правопорушень невеликої тяжкості, оскільки покарання за них встановлюється або у вигляді штрафу, або обмеження волі на строк від двох до п'яти років.

Однак кримінальні правопорушення проти довкілля є одними з найбільш суспільно небезпечних і поширених видів протиправних діянь, успіх боротьби з якими значно залежить від покарання за злочин. У зв'язку з цим необхідно посилити кримінальну відповідальність за деякі екологічні злочини, санкції щодо яких не відповідають негативним наслідкам їх вчинення та ступеню їх тяжкості.

**3. Основні положення проєкту акта**

Проектом закону пропонується доповнити Кримінальний кодекс України новими статтями, зокрема статтею 246-1 «Порушення правил заготівлі деревини в межах лісового фонду», статтею 246-2 «Незаконне перевезення, зберігання або збут деревини», статтею 246-3 «Незаконне ввезення в Україну або вивезення за її межі об'єктів тваринного або рослинного світу».

Проектом пропонується, здійснення господарської діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, без здійснення такої оцінки та рішення про провадження планованої діяльності або без ліцензії на здійснення операцій у



UB  
Міндовкілля  
№25/1-21/20332-21 від 23.09.2021  
КЕП: Абрамовський Р. Р. 23.09.2021 17:46  
58E2D9E7F900307B040000001E6B2F00C0608500

сфері поводження з небезпечними відходами, або із порушенням ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами, якщо така діяльність спричинила загибель чи шкоду здоров'ю одній і більше людині та інші тяжкі наслідки каратиметься обмеженням волі на строк від одного року до трьох років або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Приховування чи ненадання інформації про екологічний, у тому числі радіаційний, стан, який пов'язаний із забрудненням земель, водних ресурсів, атмосферного повітря, харчових продуктів і продовольчої сировини, а також про стан захворюваності населення, або надання такої завідомо неправдивої інформації, що негативно впливає на здоров'я людей, рослинний і тваринний світ, або заподіяло матеріальну шкоду у великому розмірі каратиметься штрафом від трьох до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, або обмеженням волі на строк до трьох років.

#### **4. Правові аспекти**

Ця сфера відносин регулюється:

Конституцією України;

Кримінальним кодексом України;

Кримінальним процесуальним кодексом України;

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Законом України «Про природно-заповідний фонд України»;

Указом Президента України від 23 березня 2021 року № 111 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації».

#### **5. Фінансово-економічне обґрунтування**

Реалізація законопроекту не потребує додаткових видатків із Державного бюджету України.

#### **6. Позиція заінтересованих сторін**

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, сфери наукової та науково-технічної діяльності.

#### **7. Оцінка відповідності**

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта листом від 08.06.2021 № 25/1-21/11853-21 (вх. 03/4667/21 від 08.06.2021) надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

#### **8. Прогноз результатів**

Прийняття законопроекту надасть можливість забезпечити право громадян на безпечне навколишнє середовище та чисте атмосферне повітря, збереже рослинний і тваринний світ від знищення.

**Міністр захисту довкілля та  
природних ресурсів України**

**Роман АБРАМОВСЬКИЙ**

\_\_\_\_\_ 2021 року